

KANCELARIA SENATU
BIURO INFORMACJI I DOKUMENTACJI
Dział Analiz i Opracowań Tematycznych

3. posiedzenie
Parlamentarnego Zespołu ds. Współpracy
z Organizacjami Pozarządowymi

MATERIAŁY

M - 626

LIPIEC 2008

Spis treści

I. Informacja o przebiegu 2. posiedzenia Parlamentarnego Zespołu ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi w dniu 9.04.2008 r.....	5
II. Informacje o przebiegu posiedzeń Podkomisji stałej ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi.....	11
1. Posiedzenie podkomisji w dniu 10.04.2008 r.	11
2. Posiedzenie podkomisji w dniu 24.04.2008 r.	14
3. Posiedzenie podkomisji w dniu 8.05.2008 r.	17
III. Informacja o funkcjonowaniu Funduszu Inicjatyw Obywatelskich (FIO) w 2008 roku.....	23

Opracowanie:

Marzena Krysiak

**INFORMACJA O PRZEBIEGU 2. POSIEDZENIA
PARLAMENTARNEGO ZESPOŁU DS. WSPÓŁPRACY
Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI
W DNIU 9.04.2008 R**

Porządek obrad Parlamentarnego Zespołu ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi obejmował następujące punkty:

- 1) **Rozwiązania w zakresie zwolnień z podatku VAT od darowizn żywnościowych na cele społeczne oraz inne darowizny na cele społeczne.**
- 2) **Omówienie propozycji strony pozarządowej co do dalszych prac Parlamentarnego Zespołu ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi.**

Prezydium Zespołu zmieniło kolejność porządku obrad, ponieważ przedstawicielki Ministerstwa Finansów minister Elżbieta Chojna-Duch oraz dyrektor Departamentu Podatków Pośrednich Hanna Majszczyk nie mogły być obecne na początku spotkania.

W ramach punktu omawianego jako pierwszy senator Mieczysław Augustyn przedstawił zebrany propozycje organizacji pozarządowych, które wpłynęły do marszałka Senatu. Dotyczyły one m.in.:

- wprowadzenia instytucji partnerstwa publiczno-społecznego,
- otwartych konkursów ofert w przypadku wyłaniania wykonawców wszystkich zadań publicznych (odstąpienia od konkursów w przypadku wystąpienia klęsk żywiołowych, w sytuacjach zagrożenia życia ludzkiego lub ze względu na ważny interes społeczny),
- ograniczenia kręgu podmiotów uczestniczących w otwartych konkursach ofert wyłącznie do organizacji pozarządowych,
- możliwości uzyskiwania przez organizacje pozarządowe statusu organizacji pożytku publicznego wyłącznie przez organizacje prowadzące działalność przez okres co najmniej 3 lat,
- zmodyfikowania systemu przedmiotowego nadzoru poprzez wprowadzenie sankcji za niezłożenie lub nieopublikowanie sprawozdania finansowego lub merytorycznego przez organizacje pożytku publicznego,
- zmiany roli i struktury Rady Działalności Pożytku Publicznego,
- wykorzystania procedury zamówienia z wolnej ręki przy zlecaniu realizacji zadań publicznych o szczególnym charakterze.

Ponadto organizacje postulują całościową nowelizację ustaw o fundacjach i o stowarzyszeniach.

Podczas dyskusji nad tym punktem porządku zwrócono uwagę na potrzebę dokonania przeglądu ustaw tzw. edukacyjnych w związku z niskim poziomem aktywności obywatelskiej w Polsce i coraz mniejszym zaangażowaniem młodzieży w działalność organizacji pożytku

publicznego. Wicemarszałek Senatu Krystyna Bochenek zaproponowała zorganizowanie konferencji z udziałem młodzieży na temat szeroko pojętej edukacji obywatelskiej, konferencji będzie poświęcone spotkanie prezydium zespołu.

Odnosnie postulowanych zmian w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie dyrektor Departamentu Pożytku Publicznego Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej Krzysztof Więckiewicz zapewnił, że prawie wszystkie postulaty organizacji pozarządowych zostały uwzględnione w nowelizacji. Przygotowany przez ministerstwo projekt ustawy został wysłany do uzgodnień międzyresortowych i będzie jednocześnie poddany konsultacjom w około 200 podmiotach społecznych. Przewiduje się, że ustawa weszłaby w życie z dniem 1 stycznia 2009 r.

W ramach punktu omawianego jako drugi, przeprowadzono dyskusję nad rozwiązaniami podatkowymi dotyczącymi działań organizacji pozarządowych w szczególności podatkami: CIT, PIT i VAT. Głównym tematem dyskusji była kwestia zwolnienia z VAT darów rzeczowych oraz usług bezpłatnego poradnictwa prawnego, a także SMS-ów charytatywnych na cele społeczne.

Dyrektor Departamentu Podatków Pośrednich Ministerstwa Finansów Hanna Majszczyk odpowiadając na pytania uczestników spotkania zapewniła, że od 1 stycznia 2008 r. obowiązuje nowy przepis w ustawie o podatku od towarów i usług. Art. 29 ust. 10a, który został wypracowany przez Zespół oraz przedstawicieli Ministerstwa Finansów w ubiegłej kadencji, umożliwia darczyńcom przekazywanie organizacjom pożytku publicznego żywności przecenionej do wartości symbolicznej. Ponadto możliwe jest (choć dopiero po zakończeniu roku rozliczeniowego zostanie określone czy jest to konieczne) uproszczenie wyżej wymienionego zapisu aby stał się jeszcze bardziej jednoznaczny. Ponadto dyrektor zapewniła, iż na wszystkich szkoleniach i przeprowadzanych w ministerstwie konsultacjach przekazuje aparatowi skarbowemu w całym kraju wskazówki co do interpretacji danego przepisu na korzyść darczyńcy i stara się, aby uniknąć jakichkolwiek wątpliwości. Odpowiadając na pytanie o opodatkowanie bezpłatnego poradnictwa prawnego, przedstawicielka Ministerstwa Finansów stwierdziła, że co do zasady nie jest to czynność opodatkowana. Jeżeli osoba wykonująca tę usługę nie dokonuje żadnych wydatków, nie czyni zakupów, to usługa nie jest opodatkowana. Z kolei zniesienie VAT od charytatywnych SMS-ów nie jest sprawą prostą, bo jest to usługa telekomunikacyjna, która podlega opodatkowaniu na mocy prawa

europejskiego. Polska jako kraj członkowski UE nie może samodzielnie zdecydować o zwolnieniu z opodatkowania tej usługi telekomunikacyjnej. Strona pozarządowa, przy aprobacie strony rządowej i parlamentarnej, zaproponowała poszukiwanie rozwiązań tego problemu w zgodzie z prawem wspólnotowym i polskim.

Najistotniejsze deklaracje padły ze strony prezydium zespołu i dotyczyły podjęcia próby wyjaśnienia na gruncie prawa wspólnotowego kwestii VAT od darowizn żywnościowych, ponieważ jak wynika z ekspertyz sprawa ta nie jest jednoznacznie rozwiązana w prawie unijnym. Taka propozycja spotkała się z aprobatą strony pozarządowej i rządowej. Zarówno Parlamentarny Zespół ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi, jak i Ministerstwo Finansów będą starały się wypracować kompleksowe rozwiązanie, które być może będzie mogło być wykorzystane w prawie wspólnotowym, o co będzie starała się strona polska.

**INFORMACJE O POSIEDZENIACH PODKOMISJI STAŁEJ
DS. WSPÓŁPRACY Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI**

1. Posiedzenie podkomisji w dniu 10.04.2008 r.

Celem spotkania było rozpatrzenie **informacji na temat programu, trybu i zasad dofinansowania wypoczynku letniego dzieci i młodzieży z budżetu państwa i funduszy celowych w 2008 r.** Informacje przedstawili minister edukacji narodowej, minister obrony narodowej, minister pracy i polityki społecznej, minister sportu i turystyki oraz prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Ministerstwo Edukacji Narodowej

Dotacje na wypoczynek dzieci i młodzieży zostaną przekazane organizacjom pozarządowym w formie dotacji celowej udzielonej zgodnie z art. 106 ust. 2 lit. d oraz art. 131 ustawy o finansach publicznych. Regulamin konkursu wraz z zasadami przyznawania dotacji są zamieszczone na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej MEN (<http://bip.men.gov.pl>). Wnioskodawca zobowiązany jest zapewnić minimum 15% wkładu własnego całkowitej wartości zadania. Określono wymaganą dokumentację wraz z koniecznymi załącznikami. W obozach, koloniach i innych formach krajowego wypoczynku dzieci i młodzieży pierwszeństwo w uczestnictwie mają osoby pochodzące z rodzin najuboższych, wielodzietnych, wychowankowie domów dziecka, dzieci szczególnie uzdolnione, wolontariusze i członkowie organizacji młodzieżowych.

Na zadania zlecone w ramach krajowego wypoczynku dzieci i młodzieży wydzielone zostały środki finansowe w wysokości 1.488 tys. zł. Minimalna wysokość dotacji to 5 tys. zł.

W obozach, koloniach i innych formach pobytu edukacyjnego mogą też uczestniczyć dzieci i młodzież (do ukończenia 18 lat) polonijna oraz zamieszkująca za granicą wraz z rodzicami przez okres ponad 2 lat. Na organizację kolonii polonijnych zostały wydzielone środki finansowe w wysokości 2.145 tys. zł. Minimalna wysokość dotacji to 10 tys. zł.

Informacja przekazana przez dyrektor Departamentu Komunikacji Społecznej MEN została skrytykowana przez posłów podkomisji za nierzetelność i ogólnikowość. Stwierdzono, że środki na wypoczynek dzieci i młodzieży są w dyspozycji różnych departamentów MEN. W ministerstwie powinien być koordynator ds. dzieci i młodzieży. Przewodniczący podkomisji zażądał od przedstawicielki MEN nowej informacji uwzględniającej środki, którymi dysponują kuratoria, środki w ramach wymiany międzynarodowej, a także środki przeznaczone na dzieci i młodzież z terenów po PGR-ach.

Informacje przedstawione przez przedstawicieli pozostałych ministerstw zostały przyjęte bez zastrzeżeń.

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej

Możliwości wsparcia różnych form wypoczynku dzieci i młodzieży znajdują się w rządowym programie Fundusz Inicjatyw Obywatelskich w 2008 r. Jednostkami uprawnionymi do korzystania ze środków finansowych przeznaczonych na realizację programu FIO są organizacje pozarządowe oraz kościelne osoby prawne i jednostki organizacyjne, o których mowa w art. 3 ust. 3 pkt 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. FIO w roku 2008 dysponuje 60 mln zł. Maksymalna kwota dotacji, o którą mogą ubiegać się wnioskodawcy, to 250 tys. zł, minimalna – 5 tys. zł. Wymagany jest wkład własny w zależności od wartości projektu: co najmniej 10% lub co najmniej 20%.

Wnioski dotyczące dofinansowania wypoczynku letniego dzieci i młodzieży można składać w ramach następujących działań:

- zabezpieczenie społeczne – problemy dzieci i młodzieży,
- integracja i aktywizacja społeczna – działania na rzecz aktywizacji społecznej i kulturalnej młodzieży,
- nauka, kultura, edukacja i wychowanie – wypoczynek dzieci i młodzieży, krajoznawstwo i turystyka społeczna.

Ministerstwo Obrony Narodowej

Zgodnie z rozporządzeniem ministra obrony narodowej z dnia 24 maja 2004 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu korzystania przez żołnierzy zawodowych, małżonków i dzieci pozostających na ich utrzymaniu z bezpłatnych przejazdów oraz innych świadczeń socjalno-bytowych w resorcie obrony narodowej kontynuowana będzie realizacja następujących programów osłonowych dla dzieci gorzej sytuowanych z rodzin żołnierzy zawodowych:

- dofinansowanie zorganizowanego wypoczynku dzieci żołnierzy zawodowych w formie kolonii, obozów i zimowisk, w tym również połączonego z leczeniem sanatoryjnym; przewiduje się, że z tej formy skorzysta ok. 2 tys. dzieci, a kwota wydzielona na ten cel to 1 mln zł,

- dopłata do turnusów rehabilitacyjnych dzieci żołnierzy zawodowych (ok. 425 tys. zł),
- dopłata do wypoczynku w ramach programu „Tanie wczasy” (ok. 7 mln zł),
- pełne pokrycie kosztów wypoczynku dla dzieci żołnierzy zawodowych (ok. 330 tys. zł).

Ponadto dzieci i młodzież będą mogli korzystać ze środków funduszu socjalnego, funduszu socjalnego dla emerytów i rencistów oraz w ramach dwustronnej współpracy z innymi krajami (zorganizowany zagraniczny wypoczynek w formie kolonii i obozów).

Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS)

Zgodnie ze statutem Funduszu Składowego Ubezpieczenia Społecznego Rolników, dofinansowanie może być przyznane tylko i wyłącznie organizacjom społecznym działającym na rzecz rolników i członków ich rodzin potrzebujących pomocy. Maksymalna wysokość dofinansowania ze środków funduszu składowego na jedno dziecko nie może przekroczyć 80% poniesionych kosztów 14-dniowego turnusu i nie może przekroczyć 700 zł. Koszty przekraczające ten limit ponosi organizator wypoczynku. Odpłatność opiekunów dziecka nie może być wyższa niż 150 zł. Dofinansowanie może być przeznaczone jedynie na: zakwaterowanie, wyżywienie, ubezpieczenie, koszty zatrudnionej kadry pedagogiczno-pielęgniarskiej, transport. Określono co powinien zawierać wniosek organizacji o dotację oraz szczegółowy tryb i terminy rozpatrywania wniosku i zasady rozliczenia przyznanej dotacji.

Ministerstwo Sportu i Turystyki

W ramach środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej, na podstawie ustawy o grach losowych i zakładach wzajemnych oraz rozporządzenia Ministra Sportu z dnia 10 lipca 2006 r. w sprawie dofinansowania zadań ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej finansowane są dwa programy: „Sport Wszystkich Dzieci” i „KAROL”. Środki na dofinansowanie wypoczynku letniego przyznawane są na podstawie otwartego konkursu ofert ogłaszanego corocznie na stronie internetowej Ministerstwa Sportu i Turystyki. W roku 2008 na dofinansowanie projektu „Sportowe Wakacje”, realizowanego w ramach programu „Sport Wszystkich Dzieci”, przeznaczono kwotę 7. 126 tys. zł co ma pozwolić na udział w akcji ponad 20 tys. dzieci. Na program „KAROL” przeznaczono kwotę 1. 874 tys. zł co ma pozwolić na udział w akcji ok. 5 tys. dzieci.

Akcja letnia w ramach programu „Sport Wszystkich Dzieci” skierowana jest do dzieci i młodzieży zrzeszonych w uczniowskich klubach sportowych głównie, jak i klubach, których

działalność koncentruje się na realizacji zadań z zakresu sportu i rekreacji najmłodszych. Projekt „KAROL” skierowany jest do środowisk wiejskich i małych miasteczek.

Ponadto Ministerstwo Sportu i Turystyki ogłasza corocznie na swojej stronie internetowej otwarty konkurs na wykonywanie zadań z zakresu sportu i turystyki osób niepełnosprawnych finansowanych ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej, warunki zlecenia zadań, termin przyjmowania ofert, wzory obowiązujących druków. Do konkursu mogą przystąpić organizacje spoza sektora finansów publicznych, których celem statutowym jest działalność w zakresie sportu i kultury fizycznej osób niepełnosprawnych. W 2008 r. na zadanie związane z uczestnictwem osób niepełnosprawnych w obozach rekreacyjno-sportowych zaplanowane są środki w wysokości 3.700 tys. zł.

2. Posiedzenie podkomisji w dniu 24.04.2008 r.

Na spotkaniu dyrektor Departamentu Pożytku Publicznego Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej Krzysztof Więckiewicz przedstawił sprawozdanie z funkcjonowania ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie za 2006 rok

Funkcjonująca od 2003 r. ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie ustanowiła trwałe prawno-instytucjonalne ramy współpracy administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi. Ponadto uporządkowała kwestię zlecenia zadań publicycznych organizacjom pozarządowym. Pięcioletni okres funkcjonowania ustawy ukazał jednak potrzebę wprowadzenia zmian dotyczących¹:

- **Pogłębiającego się podziału między małymi (lokalnymi) a dużymi i zasobnymi organizacjami pozarządowymi.** Małe organizacje są marginalizowane zarówno w procesie zlecenia zadań, jak i przy innych formach współpracy takich jak: konsultacje, uzgodnienia oraz wymiana informacji.
- **Zredukowanej współpracy międzysektorowej do odpłatnego zlecenia organizacjom pozarządowym zadań publicznych przez samorządy** (rzadziej przez administrację państwową). Samorządowcy unikają procedury powierzania zadań organizacjom pozarządowym, tzn. zlecenia całościowych zadań organizacjom i pokrywania ze środków publicznych pełnych kosztów ich realizacji. Podkreślają też, że brakuje im środków w

---

¹ G. Makowski, M. Rymśza, *Jaki mamy pożytek z ustawy o działalności pożytku publicznego?*, Instytut Spraw Publicznych, Analizy i Opinie nr 82, marzec 2008 r.

budżetach na pokrycie pełnych kosztów wykonania zleczanych zadań. Jednak realnymi powodami są brak zaufania do organizacji oraz obawa, iż powierzanie zadań w dłuższym horyzoncie czasowym zmniejszy liczbę miejsc pracy w strukturach administracji. Przyczyny upowszechniania się modelu wspierania (dofinansowania) organizacji leżą także po stronie samych organizacji, gdyż wiele z nich jest po prostu nieprzygotowanych do przejmowania zadań w całości.

- **Nowej definicji instytucji wolontariatu.** Czy ma być to wolontariat pojmowany tradycyjnie (jako działalność służebna) czy też jako świadczenie pracy w rozumieniu kodeksu pracy? Ustawa zmieniła tradycyjne pojmowanie wolontariatu. Dla wielu młodych wolontariuszy praca ochotnicza stała się etapem na ścieżce kariery zawodowej, rodzajem stażu lub praktyki. Podpisywanie porozumień wolontariackich, ubezpieczanie wolontariuszy czy wystawianie im zaświadczeń stało się normą. Zaświadczenie o wykonywaniu pracy w charakterze wolontariusza traktuje się jak towar, który można wycenić w kontaktach z pracodawcą, także zagranicznym.

Projektodawca zaproponował w nowelizacji ustawy m.in.²:

- **Poszerzenie katalogu form współpracy międzysektorowej o instytucję partnerstwa publiczno-społecznego.** Przepisy te mogą w przyszłości okazać się skutecznym instrumentem motywującym do podejmowania wspólnych działań na rzecz lokalnych społeczności.
- **Tworzenie rad działalności pożytku publicznego na poziomie regionalnym i lokalnym.** Zaproponowany w nowelizacji schemat funkcjonowania tych rad jest taki sam jak tryb powoływania i funkcjonowania Rady Działalności Pożytku Publicznego (RDPP) przy ministrze pracy i polityki społecznej. Tymczasem funkcjonowanie RDPP ma istotne wady wynikające z niejasnego statusu jej poszczególnych członków. Rada funkcjonuje bowiem jako instytucja dialogu obywatelskiego, tymczasem reprezentantom sektora pozarządowego brakuje społecznej legitymizacji, bo są arbitralnie powoływani

---

² Zakończył się okres wysłuchania publicznego i konsultacji społecznych w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz niektórych innych ustaw. Obecnie Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej przygotowuje analizę zgłoszonych uwag.

przez ministra pracy. Poszczególni zaś ministrowie zazwyczaj delegują do udziału w posiedzeniach RDPP urzędników niedecyzyjnych.

- **Przepisy upraszczające i uelastyczniające procedury zlecania zadań publicznych** obligatoryjne włączanie radnych do komisji konkursowych.
- Umożliwienie **przyjmowania programów współpracy, które mają dłuższą niż roczną perspektywę (programy wieloletnie)**. Należy przy tym prowadzić działania edukacyjne i upowszechniać praktykę, aby programy wieloletnie były dokumentami planowania strategicznego.
- **Przepisy ukierunkowane na upowszechnienie trybu powierzania zadań publicznych**. Organizacja wykonująca całościowe zadania publiczne powinna mieć możliwość pokrycia pełnych kosztów ich realizacji, w tym kosztów pośrednich, a instrumentem przeciwdziałającym zawyżaniu tych kosztów powinno być kryterium ceny zaproponowanej przez organizację w ofercie przygotowanej na konkurs. Uwzględnianie kosztów pośrednich w ofercie jest znacznie lepszym rozwiązaniem niż zawyżanie kosztów bezpośrednich i tworzenie fikcji projektowej.
- **Rozwiązania przeciwdziałające marginalizacji w systemie współpracy małych, lokalnych organizacji**. Zaproponowano przekazywanie w trybie uproszczonym (pozakonkursowym) niewielkich, jednorazowych dotacji lokalnym organizacjom pozarządowym.

Ożywioną dyskusję wśród uczestników spotkania wywołała potrzeba ujednoczenia pojęcia „wolontariat”. Negatywnie odnieśli się oni do propozycji przedłożonej w nowelizacji, aby członkowie organizacji nie mogli być jednocześnie wolontariuszami. Opinię tę podzieliła Teresa Hernik z Rady Działalności Pożytku Publicznego.

Zebrani zgodzili się z tym, że nie wszystkie problemy współpracy międzysektorowej można rozwiązać wyłącznie za pomocą zmian legislacyjnych. Istnieje potrzeba podjęcia działań edukacyjnych, które uświadomiłyby instytucjom publicznym zagrożenia związane z marginalizowaniem małych podmiotów sektora obywatelskiego w systemie współpracy.

3. Posiedzenie podkomisji w dniu 8.05.2008 r.

W ramach pierwszego punktu porządku podkomisja zapoznała się z informacją ministra finansów o wydanych przez niego zaleceniach dotyczących kontrolowania przez urzędy skarbowe zeznań podatkowych osób przekazujących 1% należnego podatku na rzecz organizacji pożytku publicznego. Podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów Elżbieta Chojna-Duch przedstawiła uczestnikom spotkania stanowisko ministra finansów w tej sprawie.

Ustawą z dnia 16 listopada 2006 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych wprowadzone zostały nowe zasady przekazywania 1% podatku. Zmiany dotyczące nowych zasad przekazywania 1% podatku zostały zamieszczone w art. 45 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. Zgodnie z nimi naczelnik urzędu skarbowego, na wniosek podatnika, dokonuje przekazania kwoty w wysokości nieprzekraczającej 1% podatku należnego. W latach poprzednich wpłaty dokonywał sam podatnik.

W dniu 4 kwietnia 2008 r. Ministerstwo Finansów skierowało do dyrektorów izb skarbowych pismo przypominające o stosowaniu corocznych wytycznych do akcji rozliczenia rocznego podatku dochodowego od osób fizycznych oraz wyjaśniono m.in., że przekazanie kwoty 1% na rzecz organizacji pożytku publicznego może nastąpić, jeżeli podatnik wpłacił należny podatek w terminie i zeznanie podatkowe zostało złożone przez podatnika przed upływem terminu określonego dla złożenia tego zeznania. Powyższe wyjaśnienie było wynikiem przeprowadzenia wykładni systemowej art. 45 ustawy podatkowej. Jednak w związku z licznymi sygnałami o rozbieżnej interpretacji tegoż art. 45 minister finansów dokonał ponownej analizy tego przepisu. W kolejnym piśmie z dnia 25 kwietnia 2008 r. poinformował dyrektorów izb skarbowych, iż w zakresie przekazywania przez naczelników urzędów skarbowych 1% podatku tracą moc poprzednie wytyczne z dnia 7 stycznia 2008 r. oraz 4 kwietnia 2008 r. Minister uznał, iż wyłącznym warunkiem przekazania przez naczelników urzędów skarbowych 1% podatku na rzecz organizacji pożytku publicznego jest złożenie w ustawowym terminie zeznania podatkowego wraz ze wskazaniem organizacji pożytku publicznego, poprzez podanie jej nazwy oraz numeru wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego. **Oznacza to, że przekazanie 1% podatku nie może być uzależnione od dokonania oraz terminu wpłaty przez podatnika podatku należnego.**

E. Chojna-Duch zapewniła, że ministerstwo przyjrzy się zapisowi art. 45 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych i postara się znaleźć optymalne rozwiązanie w tej sprawie, aby w przyszłości nie wracał problem rozbieżności w interpretacji zapisu.

W trakcie dyskusji padło pytanie czy nowy system przekazania 1% podatku przewiduje, że obdarowani będą mieli możliwość poznania danych darczyńcy? Czy obdarowani dowiedzą się o umieszczonych w zeznaniach podatkowych zapisach dotyczących konkretnych przeznaczeń darowizny? Przedstawiciele ministerstwa finansów poinformowali, że dane adresowe objęte są tajemnicą skarbową i nie mogą być udostępniane. Jednakże w ministerstwie funkcjonuje specjalny system informatyczny, który umożliwia zeskanowanie informacji o wysokościach darowizn. Zeskanowaniu podlegać mogą też pola PIT zawierające informacje o konkretnym przeznaczeniu darowizny.

Drugi punkt porządku obejmował informację ministra pracy i polityki społecznej na temat aktów wykonawczych do ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Obecnie obowiązują trzy akty wykonawcze:

- Rozporządzenie ministra gospodarki, pracy i polityki społecznej z dnia 27 grudnia 2005 r. w sprawie wzoru oferty realizacji zadania publicznego, ramowego wzoru umowy o wykonanie zadania publicznego i wzoru sprawozdania z wykonania tego zadania (DzU z 2005, Nr 264, poz. 2207). Rozporządzenie określa wzór oferty realizacji zadania publicznego, jaką składają organizacje pozarządowe i inne podmioty ubiegające się o zlecenie wykonania zadania publicznego. Ramowy wzór o wykonanie zadania publicznego określa niezbędne elementy umowy, której przedmiotem jest zlecenie wykonania zadań publicznych przez organ administracji rządowej. Ponadto rozporządzenie określa wzór sprawozdania z wykonania powierzonego zadania publicznego wyznaczający zakres, w jakim należy przedstawić aspekty merytoryczne i finansowe do realizacji zadania publicznego. Załącznikami do rozporządzenia są wzory wyżej wymienionych dokumentów.
- Rozporządzenie ministra finansów z dnia 23 grudnia 2004 r. w sprawie obowiązku badania sprawozdań finansowych organizacji pożytku publicznego (DzU z 2004 r, Nr 285, poz. 2852). Ustanawia ono obowiązek badania sprawozdań finansowych organizacji pożytku publicznego, które realizują zleczone zadania publiczne, jako powierzone do wykonywania lub do wspierania zadania publicznego i które otrzymały w roku obrotowym łączną kwotę dotacji

na realizację tych zadań w wysokości co najmniej 50 tys. zł oraz osiągnęły przychody w wysokości co najmniej 3 mln zł.

- Rozporządzenie ministra gospodarki, pracy i polityki społecznej z dnia 4 sierpnia 2003 r. w sprawie Rady Działalności Pożytku Publicznego (DzU z 2003, Nr 147, poz. 1431). Rozporządzenie określa tryb powoływania członków, organizację i tryb działania RDPP oraz uczestnictwa w jej pracach przedstawicieli organów administracji publicznej, organizacji pozarządowych oraz podmiotów wyznaniowych, niereprezentowanych w radzie.

Zdaniem przedstawicieli Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w związku z pracami nad nowelizacją ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie powinny zostać wydane następujące akty wykonawcze:

- rozporządzenie ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego w sprawie powołania składu, zadań oraz trybu działania Komitetu Monitorującego. Komitet ten ma za zadanie monitorowanie realizacji wieloletniego programu rządowego „Program – Fundusz Inicjatyw Obywatelskich”;
- rozporządzenie ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego w sprawie: wzoru oferty, ramowego wzoru umowy oraz wzoru sprawozdania ma ono zastąpić obecnie obowiązujące rozporządzenie;
- rozporządzenie ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego w sprawie ramowego zakresu sprawozdania z działalności organizacji pożytku publicznego;
- rozporządzenie ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego w sprawie szczegółowego sposobu przeprowadzania kontroli organizacji pożytku publicznego.

W trakcie uzgodnień resortowych Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji potwierdziła, że istnieje potrzeba uregulowania na nowo trybu postępowania związanego z nieodpłatnym informowaniem o prowadzonej przez organizacje pożytku publicznego nieodpłatnej działalności pożytku publicznego. W tym celu na Krajową Radę Radiofonii i Telewizji nałożony zostanie obowiązek wydania w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego odpowiedniego rozporządzenia. Nowa regulacja ma zastąpić dotychczas istniejące fakultatywne upoważnienie, z którego KRRiTV nigdy nie skorzystała.

**INFORMACJA O FUNKCJONOWANIU
FUNDUSZU INICJATYW OBYWATELSKICH (FIO) W 2008 R.**

Fundusz Inicjatyw Obywatelskich (FIO) to przedsięwzięcie, które ma na celu pobudzenie oraz wzmocnienie inicjatyw obywatelskich przy udziale sektora organizacji pozarządowych. FIO jest powiązany z następującymi rozwiązaniami programowymi o charakterze strategicznym: Strategią Rozwoju Kraju 2007–2015, Narodową Strategią Spójności na lata 2007–2013, Programem Operacyjnym Kapitał Ludzki na lata 2007–2013, Krajowym Planem Działań na rzecz Integracji Społecznej oraz powstałą w partnerstwie publiczno-społecznym Strategią Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego.

W ramach rządowego programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich na lata 2005-2007 dofinansowano 2.106 projektów na kwotę 107,4 mln zł. Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej w 2007 r. rozpoczęło prace nad dokumentami programowymi, które umożliwiłyby kontynuację rządowego programu FIO w formie programu wieloletniego. Jednak w trakcie konsultacji międzyresortowych Ministerstwo Finansów zgłosiło uwagi do proponowanego programu. W wyniku uzgodnień prowadzonych pomiędzy Ministerstwem Pracy i Polityki Społecznej, Ministerstwem Finansów, Rządowym Centrum Legislacji oraz Kancelarią Prezesa Rady Ministrów podjęto decyzję o wydatkowaniu na ten cel środków z rezerwy celowej budżetu państwa na 2008 r. Fundusz Inicjatyw Obywatelskich. W dniu 11 marca 2008 r. Rada Ministrów wydała rozporządzenie w sprawie dokonywania wydatków budżetu państwa w 2008 r., które zawiera uprawnienie dla ministra pracy i polityki społecznej do wydatkowania środków w wysokości 60 mln zł.

Warto podkreślić, że wśród beneficjentów programu FIO są organizacje pozarządowe oraz kościelne osoby prawne i jednostki organizacyjne, o których mowa w art. 3 ust. 3 pkt 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Przyjęto, że ze środków FIO finansowane będą jedynie działania mieszczące się w zakresie działalności statutowej nieodpłatnej i odpłatnej (zawarte w limitach określonych w art. 9 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie). **Środki z FIO nie mogą być przeznaczone na finansowanie działalności gospodarczej.** Rada Ministrów przyjmując założenia dotyczące realizacji FIO w 2008 r. uznała, że najlepszą formą przyznawania dotacji będzie tryb otwartego konkursu, tj. konkursu na najciekawsze i najlepsze (najbardziej efektywne) sposoby realizacji celów i zadań określonych przez dysponenta środków. W 2008 r. w ramach FIO zaplanowano ogłoszenie jednego konkursu. Konkurs będzie składał się z następujących etapów: ogłoszenie konkursu i zarejestrowanie wniosków, ocena formalna, ocena merytoryczna i

rozstrzygnięcie konkursu w postaci przyznania dofinansowania przez ministra pracy i polityki społecznej.

W ramach FIO w 2008 r. dopuszcza się składanie wniosków o dofinansowanie zadań w następujących kierunkach działań:

Zabezpieczenie społeczne:

- Aktywizacja seniorów, integracja międzypokoleniowa;
- Problemy dzieci i młodzieży;
- Integracja i aktywizacja osób niepełnosprawnych;
- Wspieranie podstawowych funkcji rodziny;
- Promocja zdrowia;
- Działania na rzecz środowisk kombatanckich i osób represjonowanych.

Integracja i aktywizacja społeczna:

- Wolontariat w organizacjach pozarządowych i wolontariat pracowniczy (rozumiany jako formy bezinteresownej i nieodpłatnej aktywności społeczno-zawodowej pracowników realizowane w oparciu o koncepcję społecznej odpowiedzialności biznesu we współpracy z organizacjami pozarządowymi);
- Porozumienia na rzecz aktywizacji zawodowej;
- Porozumienia na rzecz integracji wspólnot i społeczności lokalnych;
- Działania na rzecz aktywizacji społecznej i kulturalnej młodzieży;
- Rozwój potencjału organizacji pozarządowych;
- Integracja repatriantów w środowiskach lokalnych;
- Integracja i aktywizacja zawodowa cudzoziemców.

– Prawa i wolności człowieka i obywatela:

- Rozwój poradnictwa i rzecznictwa obywatelskiego;
- Ochrona i upowszechnianie praw dziecka;
- Kobiety w życiu publicznym i społecznym;
- Działania na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych oraz języka regionalnego;
- Ochrona praw konsumenta;
- Przeciwdziałanie dyskryminacji i ochrona praw grup dyskryminowanych;
- Dostęp do informacji publicznej.

Nauka, kultura, edukacja i wychowanie:

- Pielęgnowanie tożsamości narodowej i kulturowej;
- Wypoczynek dzieci i młodzieży, krajoznawstwo i turystyka społeczna;
- Lokalne programy – równość szans w edukacji;
- Lokalne programy ekologiczne;
- Działania na rzecz ochrony zwierząt;
- Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu w środowisku lokalnym;
- Działania na rzecz zachowania przez Polonię więzi kulturowej z Polską oraz integracji polskiej emigracji zarobkowej w zagranicznych środowiskach lokalnych;
- Działania na rzecz pogłębiania wiedzy w Polsce o kulturalnej i historycznej roli Kresów Wschodnich oraz Polakach zamieszkałych na Wschodzie.

Bezpieczeństwo publiczne i obrona narodowa:

- Przeciwdziałanie zjawiskom patologii społecznej stanowiącym zagrożenie dla bezpieczeństwa publicznego;
- Przeciwdziałanie przemocy w szkołach i placówkach oraz środowiskach rówieśniczych dzieci i młodzieży;
- Inicjatywy na rzecz promocji obronności i bezpieczeństwa narodowego;
- Model lokalnego bezpieczeństwa powszechnego;
- Inicjatywy na rzecz szeroko rozumianej edukacji dla bezpieczeństwa m.in. w zakresie ratownictwa i ochrony ludności;
- Inicjatywy na rzecz udzielania pomocy humanitarnej.

Przyjęta dla FIO procedura jest oparta na funkcjonujących już rozwiązaniach, tj. trybie zlecenia wynikającym z ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, Obowiązujące dla uczestników konkursu są znajdujące się w obrocie ramowy wzór umowy oraz wzór sprawozdania z wykonania zadania określone w rozporządzeniu ministra pracy i polityki społecznej z dnia 27 grudnia 2005 r. w sprawie wzoru oferty realizacji zadania publicznego, ramowego wzoru umowy o wykonanie zadania publicznego i wzoru sprawozdania z wykonania tego zadania. Pomiotami odpowiedzialnymi za realizację FIO są Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej oraz Rada Działalności Pożytku Publicznego.

Zgodnie z informacją Departamentu Pożytku Publicznego Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w wyniku przeprowadzonego w dniach 28.03.–28.04.2008 r. naboru wniosków w ramach Funduszu Inicjatyw Obywatelskich, w Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich (CRZL), instytucji wdrażającej FIO. W 2008 r. **zarejestrowano 1.965 wniosków** złożonych przez uprawnione podmioty. Łączna **kwota wnioskowanych dotacji** wyniosła ponad 144 mln zł. CRZL oceniła wnioski w dniach 28.04.–16.05.2008 r. **1.695 wniosków zostało ocenionych formalnie pozytywnie** (kwota wnioskowanych dotacji dla tych wniosków wynosi ogółem ponad 126 mln zł), **270 wniosków zostało ocenionych formalnie negatywnie**. Wnioski ocenione pozytywnie zostaną przekazane do ekspertów i ocenione merytorycznie. W przypadku wniosków ocenionych negatywnie, wnioskodawcom przysługuje w ciągu pięciu dni od ogłoszenia wyników odwołanie od wyników oceny formalnej, w zakresie uchybień stwierdzonych przez instytucję wdrażającą.